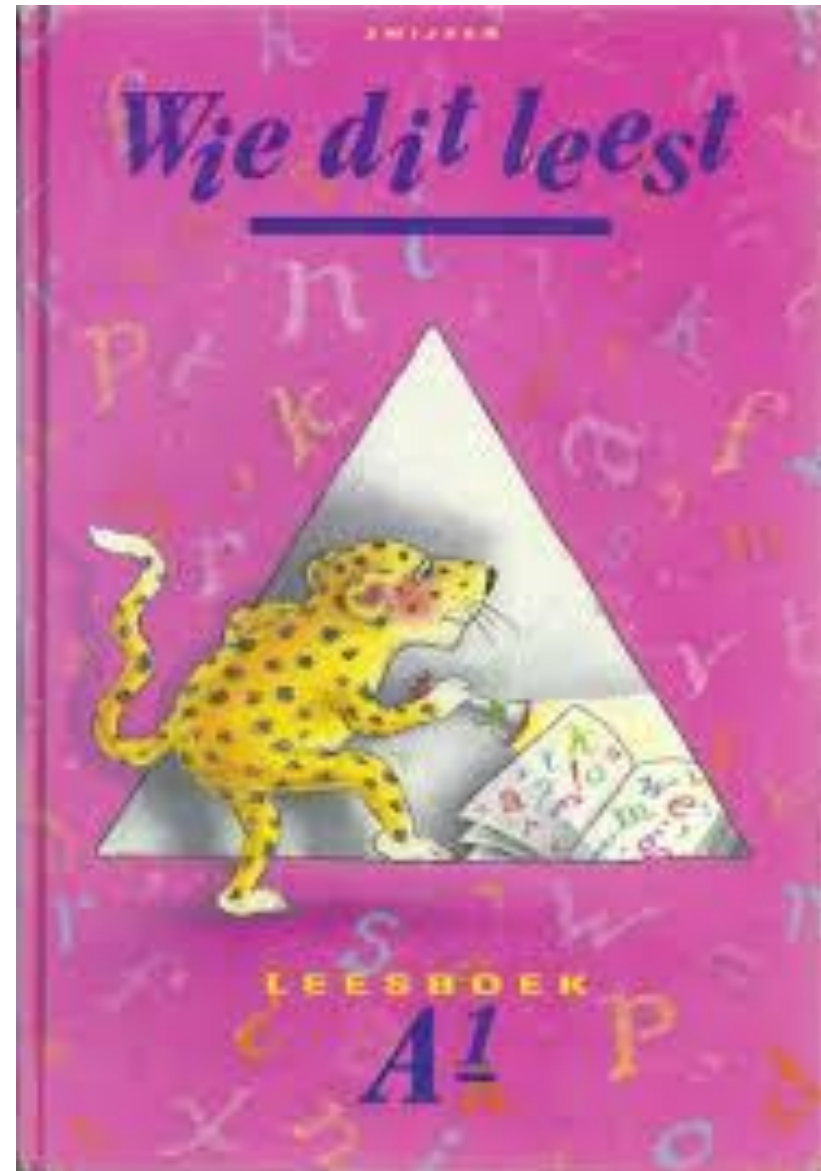

BEGRIJP JIJ WAT JE LEEST?

Erna van Koeven
(geletterdheidenschoolsucces.
blogspot.nl;
bh.van.koeven@windesheim.nl)

HOE HET WAS...

Neiging tot overteaching

Expliciet (instructie)

- kleuters: letters/fonemisch bewustzijn
- groep 3: leeshandeling
- spelling en grammatica

Impliciet (ontwikkeling)

- vloeiend lezen
- schrijven
- spreken en gesprekken voeren
- begrijpend lezen

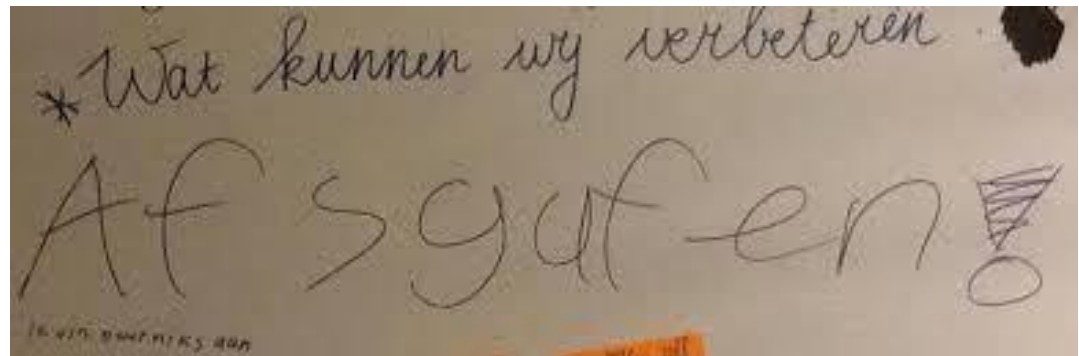
VRAGEN

- Hoe komt het dat leesstrategieën juist bij zwakke leerlingen niet lijken te werken? (o.a. Okkinga, 2018)
- Kun je leren begrijpen met behulp van verarmde methode-teksten? (o.a. Van Silfhout, 2014)
- Is het werken aan expliciet woordenschatonderwijs zinvol om begrijpend lezen te verbeteren? (o.a. Emmelot, Van Schooten & Timman, 2001; Ford-Connors & Paratore, 2015)
- Waarom heeft het louter werken aan projecten niet zoveel effect op de resultaten van begrijpend lezen? (Cori (Guthri))
- Wat heeft kansenongelijkheid te maken met begrijpend lezen? (Onderwijsinspectie, 2017)

WAARNEMINGEN

- Weinig motivatie voor begrijpend lezen bij leraren en leerlingen
- Grote verschillen in individuele toetsscores CITO
- Grote verschillen tussen CITO en methodegebonden toetsen
- Intensiveren van vrij lezen in zelf gekozen boeken heeft direct effect op CITO-score begrijpend lezen/veel voorlezen

DENKEN OVER BEGRIP

begrijpen is een
onbewust proces
afhankelijk van
de ervarings- en
taalbasis van
leerlingen

DENKEN OVER BEGRIP

$$LB = DV \times ETB \times LMH \times TK \times AD$$

LB= leesbegrip

DV= decoderen en vloeiendheid,

ETB = ervarings- en taalbasis

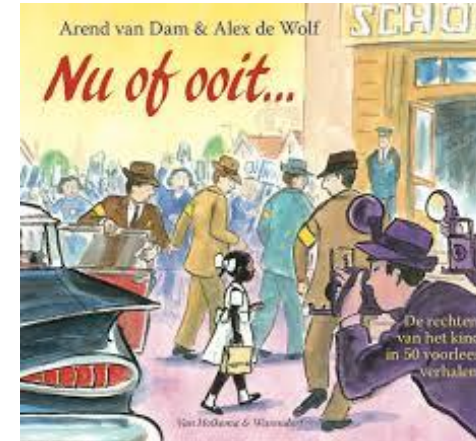
LMH = leesmotivatie en hoeveelheid

TK = tekstkwaliteit,

AD = actief denken

Doorleesboeken

Grasduinboeken

DENKEN OVER BEGRIP

DENKEN OVER BEGRIP

Narrow Reading	Complexe tekst met scaffolding
<ul style="list-style-type: none"> - Langere tijd lezen over een betekenisvol multiperspectivisch thema (minimaal 2x per week naast vrij lezen en voorlezen) - Boeken van hoog niveau (rijke teksten, zelf kiezen) - Praten en denken (schrijven) over thema en teksten (wat heb ik voor nieuws geleerd?)	<ul style="list-style-type: none"> - Moeilijke non-fictie teksten met scaffolding (1 x per week) - Inzoomen op begrippen als genre, alinea, kernzin... - Herschrijven (Martin Rose)

Narrow reading, or reading in one genre, content area, or author, provides developing readers with "familiar background knowledge that helps make texts more comprehensible."

-- Cho, Ahn, & Krashen, 2005, p. 58

DILEMMA'S

- Het kiezen van een geschikt thema
- Geschikte boeken rond een thema
- Geschikte teksten rond een thema
- Interessante vragen stellen
- Inzoomen op teksten

WAAR HET NAARTOE GAAT...

(Commonlit)

THEMES

Choose a theme. The theme can relate to your existing curriculum, or to something new you would like students to write about or discuss.

America

- » How has America changed over time?
- » What makes America unique?

Comedy & Tragedy

- » What can we learn from comedy?
- » What can we learn from tragedy?

Community

- » How are communities formed?
- » What is the importance of community?

Death

- » How do people face death?

Education

- » What is the goal of education?

Fate & Free Will

- » Can we control our fate?

Fear & Paranoia

- » How does fear drive action?
- » How can fear be used to manipulate?

Friendship & Family

- » What makes a family?
- » What is a friend?

Growing Up

- » What does it mean to be grown up?
- » Why should we value our youth?

Happiness

- » How can we achieve happiness?

Honor & Courage

- » What does it mean to be brave?
- » What makes a hero?

Identity

- » Can you change your identity?
- » What makes you who you are?

Justice, Freedom & Equality

Loneliness & Isolation

- » What does it mean to feel alone?

Love

- » How are we changed by love?

Man vs. Nature

- » Who's in control: man or nature?